

Brief van de dag

Collega Willem Lemmens (verder WL) is een beminnelijk man waarmee ik al prettig heb samengewerkt. Het valt dus moeilijk de degenen met hem te kruisen. Maar soms gaan waarden en waarheid boven persoonlijke waardering. Volgens hem neem ik "een loopje met de waarheid" (DM 15/3). Hij geeft daar geen enkel voorbeeld van. De brief van de kinderartsen, door hem ondertekend, verwees naar een zogenaamd belangrijke cesuur in de ontwikkeling: "Volwassen denken kan een jongere pas na de leeftijd van 18 jaar." Mijn argumenten daartegen waren al afdoende, maar omdat sommigen hardleers zijn, voeg ik er nog het volgende aan toe. Die cesuur is volgens de anatomische, fysiologische, neurofysiologische en psychologische gegevens totaal onbestaande. Dit is dus non-wetenschap. Ik vermeld nog dat er tientallen voorbeelden zijn van jongeren die op 18 jaar een universitaire opleiding voltooid hadden. Mensen met enige culturele bagage kennen ook de opera's van de jonge Mozart. Rimbaud schreef op 16-jarige leeftijd een gedicht over de dode (!) Ophelia, dat één van de toppunten van de wereldliteratuur vormt. Deze kernzin van hun betoog was dus een academische miskleun van wereldformaat. In een intellectueel eerlijk debat begint men met de eigen blunders te erkennen vooraleer anderen onwaarheden toe te dichten.

WL bagatelliseert de klachten rond Wim Distelmans: een "arme dokter". Maar het gaat hier over de grondlegger van de palliatieve zorg in Vlaanderen (vóór zuster Leontine), tevens één van de voorvechters van de euthanasiewetgeving en de voorzitter van de evaluatiecommissie. Dus een symboolfiguur. Bovendien hadden we het niet zomaar over een discrete klacht - waartoe inderdaad

iedereen het recht heeft - maar om een gemediatiseerde aanval in de Artsenkrant en later in andere persorganen. Weet WL dat niet, of doet hij alsof? Je moet niet heel slim zijn om in te zien dat zo'n 'hetze' tot gevolg kan hebben dat andere dokters zich geïntimideerd voelen, waardoor hun bereidheid om op een euthanasieverzoek in te gaan verder in het gedrang kan komen. Ik gaf voorbeelden van de afschuwelijke gevolgen waartoe weigeringen van euthanasie kunnen leiden: één suïcide als gevolg hiervan heeft zich bij een geliefd familielid voorgedaan - mag ik dan even "emotioneel" zijn? -, maar er zijn er zo veel meer. Tevergeefs zoek ik echter concrete voorbeelden bij WL van "immorele gevolgen" van onze wet? Waar leest hij dat ik "palliatieve sedatie afdoe als lapwerk"? Ik juich integendeel toe dat ook in het buitenland de "refractaire symptomen" worden erkend en op de enige doeltreffende wijze worden behandeld: "Nu dus meer en meer onze barmhartige houding tegenover de lijdende medemens navolging vindt...". Wel betoog ik, volkomen terecht, dat die "terminale sedaties", voor wat het leven van de "bewuste persoon" betreft, nauwelijks van onze euthanasie verschillen. Ik voeg eraan toe dat het immoreel is als men daarbij iemand als persoon die dood injaagt, zonder zijn/haar toestemming te vragen. Keurt WL dat goed, of loochent hij het bestaan daarvan? In het eerste geval hoor ik graag zijn ethische argumenten; in het tweede moet hij dringend enkele recente studies lezen. Tijdens een tv-debat (Reyers laat, 11/2) heb ik de kinderarts driemaal de kans gegeven om "ja" te antwoorden op de vraag of er altijd 'informed consent' was; hij heeft dat telkens ontweken. Waar vindt WL in mijn tekst dat ik degenen die kritische geluiden laten horen "onverdraagzaam, onmenselijk en niet-geïnformeerd" noem? Citeer eens a.u.b.! Als een

bewering bewijsbaar een wetenschappelijke flater is, zoals in het voorbeeld hierboven, zeg ik dat. Maar in mijn artikel wordt geen enkele persoon in negatieve zin met naam genoemd. In de Euthanasiecommissie (vóór de wet) waarvan ik covoorzitter was, zijn alle standpunten wederzijds kritisch beoordeeld, maar er is nooit een onvertogen woord gevallen. Ook nu stond duidelijk in mijn artikel dat wij "onze visie niet opdringen aan medemensen die daar andere inzichten over hebben". Waarom dan in al die gevallen de "de welgekende waarheid bestrijden"? Ooit leerde ik dat dit een "zonde tegen de H.Geest" was. In verband met psychisch lijden wijs ik wel degelijk op de problemen op dit gebied (vierde kolom bovenaan). Wel vraag ik dat eenieder respect zou hebben voor de beslissing van de anderen. Ik verzoek de kritische lezer de tekst van WL regel na regel naast mijn tekst te leggen (eerbied.be) en na te gaan wie eigenlijk aan desinformatie doet.

Dit artikel heeft me pijn gedaan, niet omdat er ook maar één van mijn stellingen correct wordt weergegeven, laat staan weerlegd, maar omdat deze verzameling van gratuite, persoonlijk gerichte schimpescheuten geschreven of ondertekend werd door enkele mensen voor wie ik tot nu toe veel waardering had omdat ik geloofde in hun integriteit en waarheidsliefde. Ik ben weer een illusie armer.

Etienne Vermeersch, hoogleraar emeritus, Wetteren